

Сурет 2 – Əлібекмола және Бозой кен орындары мұнайының қайнау температураларының интервалы

Қорытынды. Кенорынның геологиялық құрылымына, орналасуына, жер қыртысының әртүрлі қасиеттеріне байланысты мұнай шикізаттарының көмірсутектік құрамы өзгеріп отырады. Ұңғы өнімдерін дайындау және жинау қондырғыларына беру кезінде құрамындағы ауыр көмірсутектер мен гетероатомды қосылыстар мөлшерінің артуынан қиындықтар туғызады, яғни қайта өңдеуге әртүрлі құрамды мұнай түскен кезде АТҚ жұмысында ауытқулар туындауы мүмкін. Мысалы, атмосфералық колоннаға жеңіл мұнай түскен кезде жұмыстың тұрақты режимінде колоннаның шлеміндегі қысымның өсуі байқалуы мүмкін, бұл өз кезегінде мақсатты фракцияларды іріктеудің төмендеуіне әкеледі. Бастапқы шикізаттың толық сипаттамасы болған жағдайда, қазіргі заманғы бағдарламалық программалар бірнеше мұнай қоспасын модельдеуге мүмкіндік береді. Сондықтан алынған ұңғы өнімдерінің негізгі көрсеткіштерін анықтау талап етіледі.

Әдебиеттер тізімі

- 1 Серіков Т.П. Қазақстанда мұнай өңдеу мен мұнай химиясы салаларының мәселелері мен оларды дамыту жолдары: оқу құралы. Алматы: Эверо, 2011. -1028 б.
- 2 Асатрян А.А., Ясьян Ю.П. Обзор основных проблем вовлечения в переработку нефтяного сырья постоянно меняющегося состава//Технология нефти и газа. - 2017. - Т.1200. - №4. -С.3-7.
- 3 Қазақстанның мұнай энциклопедиясы. - Алматы: 2005. - 578 б.
- 4 Құлажанов К.С., Алмабеков О.А., Нұралы Ә.М. Мұнай өңдеу процестерін жетілдіру: оқулық - Алматы: ЖШС "Print-S", 2011. -333 б.
- 5 Рябов В.Д. Химия нефти и газа. - М.: Техника, 2004. - 288с.
- 6 Ахметов С.А. Технология глубокой переработка нефти и газа. Уфа : Гилем,2002-672 с.
- 7 Сериков Т.П. Перспективные технологии переработки нефтей Казахстана. учеб.для вузов. - Алматы.: Гылым, 2001. - 276 с.
- 8 Надиров Н.К. Нефть и газКазахстана. Часть 2. - Алматы: Гылым, 1995. - 400 с.
- 9 Омарəлиев Т. Мұнай мен газды өңдеудің химиясы және технологиясы: оқулық 1-бөлім.Астана: Фолиант, 2011. -504 б.
- 10 Оразбаева Н.К., Оразбаев Б.Б., Кожакметова Д.О. Мұнай өңдеу және мұнай химиясы кешендерінің тиімділігін арттыру тәсілдері:монография. - Алматы: TechSmith, 2018.-264 б.
- 11 Бишімбаева Г.Қ., БукетоваА.Е. Мұнай және газ химиясы мен технологиясы: оқу құралы. -Алматы: Бастау, 2007. -242 б.
- 12 Дəуренбек Н.М., Еркебаева Г.Ш., Қалдығəзов Е. Мұнай мен газ технологиясы және мұнай химисы бойынша мысалдар мен есептер. 2-ші басылымы. - Алматы: Эверо, 2015. -312 б.
- 13 Хорошко С.И., Хорошко А.Н. Сборник задач по химии и технологии нефти и газа. -М.: Высшая школа, 1989. -122 с.
- 14 ЛьвоваА.И., Сарданашвили А.Г. Примеры и задачи по технологии переработки нефти и газа. Москва: Химия, 1980. -256 с.
- 15 Трушкова Л.В. Расчеты по химии и технологиинефти и газа. Тюмень, 2001. - 76 с.